

VENTRİKÜLER GENİŞLEME VE PSIKOZ

— Bir Vaka —

Dr. A. İ. Şener * Dr. M. Emin Ceylan **

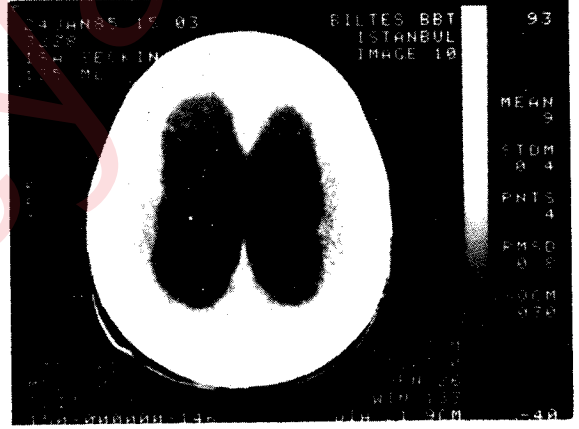
Şizofrenik hastaların ventriküllerinde belirli oranlarda genişleme olduğu ilk önce pnömoensefalografik çalışmalarıyla Jacobi ve Winkler tarafından tanımlanmıştır (1). Daha sonraki pnömo çalışmalarında ise daha çok şizofrenlerde striktürel beyin anormalliklerine dikkat çekilmiştir. Daha sonraları yapılan çalışmalarda ise özellikle Johnstone şizofrenlerde genişlemiş ventriküllere dikkat çekmiştir (2) Ancak pek çok araştırıcı genişlemiş ventriküllere ilişkin bu ilk bulguları teyit edememişlerdir. Bunların içinde en belirgin çıkışı yapan Jernigan dır. Jernigan (3) yaptığı çalışmada şizofrenlerle kontrol grupları arasında ventrikül genişlemesi açısından fark olmadığını bildirmiştir.

ve ECT tedavisiyle hastalık süresinden bağımsız olarak artmış bir ventrikül beyin oranı vardır. (6, 7, 8)

Konuyla ilgisi açısından kısa sürede gelişen, oldukça büyük ventrikülleri olan bir paranoid psikoz vakasını bildirmek istiyoruz.

Vaka: 39 yaşında, erkek, evli, dişhekimisi.

2 senede sıratle gelişen bir paranoid psikoz tablosu öncelikle depresif semptomatoloji şeklinde başlamış. Uykuya dalmakta güçlük ve erken uyanma şeklinde uykusuzluk yakınmaları, işe geç gitme, iştahsızlık ve ilgisizlik ilk şikayetleri olmuş. Daha sonraları karısına ve doktorlarına karşı perseküsyon fikirleri ve giderek içine kapanma iş ve sosyal hayattan çekilme biçiminde ya-

Paranoid Psikoz vakasında Ventriküllerin genişliğinin değişik kesitlerden görünümü.

Ventriküllerdeki bu genişlemeye ilave olarak şizofrenik hastalarda yine tartışmalı biçimde sulcal (4) ve serebellar (5) anormallikler olduğu iddia edilmiştir.

Bilgisayarlı Beyin Tomografisi yeni bir teknik olarak ortaya çıktıktan sonra bu konudaki tartışmalar net bir sonuca ulaşmıştır. Buna göre şizofrenlerin bir alt grubunda, Hospitalizasyon süresinden, yaş dan, cinsiyetten, uygulanan nörolopetik

kınmaları olmuş.

Klinikte yapılan ilk ruhsal muyenede; otizm, regresif postür, azalmış psikomotor aktivasyon, ısrarlı göz kontak ilişkisi, nisbeten düzgün, fakat oldukça yavaşlamış çağrışım, ambivalans, obsesif düşünce, kompulif davranış kalıpları ön plandaydı. Hastada oldukça canlı, potansiyel intihar fikirleri vardı. Nörolojik muayenede ince motor hareketlerde koordinasyon bozukluğu dik-

* Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi şef muavini

** Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları asistanı

kat çekici idi. Rutin labratuvar tetkikleri normal di. Bilgisayarlı beyin tomografisinde bütünüyle oldukça büyük boyutlarda genişlemiş bir ventriküler sisteme rastlandı. Lateral ventriküller "Dev boyutlardaydı." Kortikal atrofiyi destekleyecek nitelikte sulcus genişlemeleri mevcuttu.

KAYNAKLAR

1. Jacobi W, Winckler H: Encephalographische studien an chronischen schizophrenen. Arch. Psychiatr Nervenkr 81:299-332, 1927.
2. Johnstone EC, Crow TJ, Frith CD et al: Cerebral ventricular size, and cognitive impairment in chronic schizophrenia, Lancet 2:924-926, 1976
3. Jernigan TL, Zatz LM, Moses JA et al: Computerized measures of cerebral atrophy in schizophrenics and normal volunteers. Arch

Gen Psychiatry 39: 765-770, 1982.

4. Reider RO, Donnelly EF, Herdt JR et al: Sulcal prominence in young chronic schizophrenic patients: CT scan findings associated with impairment on neuropsychological tests. Psychiatry Research I:I-18, 1979.
5. Weinberger DR, Torrey EF, Wyatt RJ: Cerebellar atrophy in chronic schizophrenia, Lancet I: 718-719, 1979
6. Johnstone EC, Crow TJ, Frith CD, Husband J, Kreef L: Cerebral ventricular size and cognitive impairment in chronic schizophrenia, Lancet II: 924-6 1976
7. Weinberger DR, Wyatt RJ: Brain morphology in schizophrenia. In vivo studies. In schizophrenia as a brain disease (ed. FA Henn and H. Nasrallah) New York: Oxford University Press
8. Nasrallah HA, Jacoby CG: cerebellar atrophy in schizophrenia and mania Lancet I: 1102, 1981.